

.. ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ଗୀତା ଏକାଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ (ବିଶ୍ବରୂପଦର୍ଶନଯୋଗଃ) ..**CHAPTER 11
VISION OF THE COSMIC FORM**

ଅଥୈକାଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ . ବିଶ୍ବରୂପଦର୍ଶନଯୋଗଃ

ଅରଜୁନ ଉବାଚ .

ମଦନୁଗ୍ରହାୟ ପରମଂ ଗୁହ୍ୟମଧାତ୍ମସଂଜ୍ଞିତମ୍ .

ୟଦ୍ଭୟୋକ୍ତଂ ବଚସ୍ତେନ ମୋହୋଽୟଂ ବିଗତୋ ମମ .. ୧୧-୧..

ଅର୍ଜୁନ କହିଲେ -- ମୋ ପ୍ରତି ଅନୁଗ୍ରହ କରି ଆପଣ ଯେଉଁ ପରମ ଗୋପନୀୟ ଅଧାତ୍ମବିଷୟକ ବଚନ କହିଲେ
ଅର୍ତ୍ତାତ୍ ଉପଦେଶ ଦେଲେ, ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ମୋର ଏହି ଅଜ୍ଞାନ ନଷ୍ଟ ହୋଇଗଲା || ୧୧-୦୧|| Arjuna said:
My illusion is dispelled by Your profound words, that You spoke out of compassion towards
me, about the supreme secret of the Self. (11.01)

ଉବାପ୍ୟୟୌ ହି ଭୂତାନାଂ ଶୁଭୌ ବିଷ୍ଠରଣୋ ମୟା .

ଦ୍ୱିତଃ କମଳପତ୍ରାକ୍ଷ ମାହାତ୍ମ୍ୟମପି ଚାବ୍ୟୟମ୍ .. ୧୧-୨..

କାରଣ, ହେ କମଳନୟନ! ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କର ଉତ୍ପତ୍ତି ଓ ପ୍ରଳୟ ବିଷୟ ବିସ୍ତୃତଭାବରେ ଶୁଣିଲି
ତଥା ଆପଣଙ୍କର ଅବିନାଶୀ ମହିମା ମଧ୍ୟ ଶୁଣିଲି || ୧୧-୦୨||
O Krishna, I have heard from You in detail about the origin and dissolution of beings, and
Your imperishable glory. (11.02)

ଏବମେତଦ୍ଭୟାତ୍ମ୍ୟ ଦ୍ୱମାତ୍ମନାଂ ପରମେଶ୍ୱର .

ଦ୍ରଷ୍ଟୂମିଛାମି ତେ ରୂପମୈଶ୍ୱରଂ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ .. ୧୧-୩..

ହେ ପରମେଶ୍ୱର! ଆପଣ ନିଜକୁ ଯେପରି କହୁଛନ୍ତି, ତାହା ଠିକ୍ ସେହିପରି | ତଥାପି ହେ
ପୁରୁଷୋତ୍ତମ! ଆପଣଙ୍କର ଜ୍ଞାନ, ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ, ଶକ୍ତି, ବଳ, ବୀର୍ଯ୍ୟ ଓ ତେଜସ୍ବିତ୍ୱ ଐଶ୍ୱରରୂପକୁ ମୁଁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଖିବାକୁ
ଚାହୁଁଛି || ୧୧-୦୩|| O Lord, You are as You have said, yet I wish to see Your divine cosmic
form, O Supreme Being. (11.03)

ମନସେ ଯଦି ତଚ୍ଛକ୍ୟଂ ମୟା ଦ୍ରଷ୍ଟୁମିତି ପ୍ରଭୋ .

ଯୋଗେଶ୍ଵର ତତୋ ମେ ଭଂ ଦର୍ଶୟାତ୍ମାନମବ୍ୟୟମ୍ .. ୧୧-୪..

ହେ ପ୍ରଭୁ! ଯଦି ମୋ ଦ୍ଵାରା ଆପଣଙ୍କର ସେହି ରୂପ ଦେଖିହେବା ସମ୍ଭବ ବୋଲି ଆପଣ ମନେ କରୁଛନ୍ତି,
ତେବେ ହେ ଯୋଗେଶ୍ଵର! ଆପଣ ନିଜର ସେହି ଅବିନାଶୀ ସ୍ଵରୂପ ମୋତେ ଦର୍ଶନ କରାନ୍ତୁ || ୧୧-୦୪ ||
O Lord, if You think it is possible for me to see this, then O Lord of the yogis, show me
Your imperishable Self. (11.04)

ଶ୍ରୀଭଗବାନ୍ନୁବାଚ .

ପଶ୍ୟ ମେ ପାର୍ଥ ରୂପାଣି ଶତଶୋଽଥ ସହସ୍ରଶଃ .

ନାନାବିଧାନି ଦିବ୍ୟାନି ନାନାବର୍ଣ୍ଣାକୃତାନି ଚ .. ୧୧-୫..

ଶ୍ରୀଭଗବାନ୍ କହିଲେ-- ହେ ପାର୍ଥ! ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମେ ମୋର ନାନା ବର୍ଣ୍ଣର ତଥା ନାନା ଆକୃତିର ନାନାପ୍ରକାର
ଶତ-ଶତ, ସହସ୍ର-ସହସ୍ର ଅଲୌକିକ ରୂପ ଦେଖ || ୧୧-୦୫ || The Supreme Lord said: O Arjuna,
behold My hundreds and thousands of multifarious divine forms of different colors and
shapes. (11.05)

ପଶ୍ୟାଦିତ୍ୟାନବସୁନ୍ଦ୍ରଦ୍ରାଘନଶ୍ଚିନୌ ମରୁତସ୍ତଥା .

ବହୁନ୍ୟଦୃଷ୍ଟପୂର୍ବାଣି ପଶ୍ୟାଶ୍ଚରକ୍ଷାଣି ଭାରତ .. ୧୧-୬..

ହେ ଭରତବଂଶୀ ଅର୍ଜୁନ ! ମୋଠାରେ ଆଦିତ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଦିତିଙ୍କ ଦ୍ଵାଦଶ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ, ଅଷ୍ଟବସୁଙ୍କୁ, ଏକାଦଶ
ରୁଦ୍ରଙ୍କୁ, ଅଶ୍ଵିନୀକୁମାରଦ୍ଵୟଙ୍କୁ ଏବଂ ଅଶତାଶି ମରୁତଙ୍କୁ ଦେଖ ତଥା ପୂର୍ବରୁ ଦେଖି ନ ଥିବା ବହୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟମୟ
ରୂପ ମଧ୍ୟ ଦେଖ || ୧୧-୦୬ || See the Adityas, the Vasus, the Rudras, the Ashvins, and the
Maruts. Behold, O Arjuna, many wonders never seen before. (11.06)

ଇହୈକକ୍ଷଂ ଜଗତ୍ କୃତ୍ସ୍ନଂ ପଶ୍ୟାଦ୍ୟ ସତରାଚରମ୍ .

ମମ ଦେହେ ଗୁଡାକେଶ ଯଜାନ୍ୟଦ୍ ଦ୍ରଷ୍ଟୁମିଚ୍ଛସି .. ୧୧-୭..

ହେ ଅର୍ଜୁନ ! ଏଥର ମୋର ଏହି ଶରୀରର ଗୋଟିଏ ଅଂଶରେ ଅବସ୍ଥିତ ଚରାଚର ସମଗ୍ର ଜଗତକୁ ଦେଖ, ତଥା
ଆଉ ଯାହାକିଛି ଦେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛ, ତାହା ବି ଦେଖ || ୧୧-୦୭ || O Arjuna, now behold the
entire creation; animate, inanimate, and whatever else you like to see; all at one place in My
body. (11.07)

ନ ତୁ ମାଂ ଶକ୍ୟସେ ଦ୍ରଷ୍ଟୁମନେନୈବ ସ୍ଵଚକ୍ଷୁଷା .

ଦିବ୍ୟଂ ଦଦାମି ତେ ଚକ୍ଷୁଃ ପଶ୍ୟ ମେ ଯୋଗମୈଶ୍ଵରମ୍ .. ୧୧-୮..

ପରନ୍ତୁ ମୋତେ ତୁମେ ନିଜର ଏହି ପ୍ରାକୃତ ନେତ୍ରଦ୍ଵାରା ଦେଖିବାକୁ ନିଃସନ୍ଦେହ ସମର୍ଥ ହେବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ମୁଁ
ତୁମକୁ ଦିବ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଲୌକିକ ଚକ୍ଷୁ ପ୍ରଦାନ କରୁଛି; ତଦ୍ଵାରା ତୁମେ ମୋର ଇଶ୍ଵରୀୟ ଯୋଗଶକ୍ତି ଦେଖ
|| ୧୧-୦୮ || But, you are not able to see Me with your physical eye; therefore, I give you
the divine eye to see My majestic power and glory. (11.08)

ସଂଜୟ ଉବାଚ .

ଏବମୁକ୍ତା ତତୋ ରାଜନ୍ ମହାୟୋଗେଶ୍ୱରୋ ହରିଃ .

ଦର୍ଶୟାମାସ ପାର୍ଥାୟ ପରମଂ ରୂପମୈଶ୍ୱରମ୍ .. ୧୧-୯..

ସଞ୍ଜୟ କହିଲେ -- ହେ ରାଜନ୍ ! ମହାୟୋଗେଶ୍ୱର ଓ ସକଳ ପାପନାଶକାରୀ ଭଗବାନ୍ ଏପରି କହିବା ପରେ ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ ନିଜର ପରମ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟଯୁକ୍ତ ଦିବ୍ୟସ୍ୱରୂପ ଦେଖାଇଲେ || ୧୧-୦୯||

Sanjaya said: O King, having said this; Lord Krishna, the great Lord of (the mystic power of) yoga, revealed His supreme majestic form to Arjuna. (11.09)

ଅନେକବକ୍ତ୍ରନୟନମନେକାଦ୍ଭୂତଦର୍ଶନମ୍ .

ଅନେକଦିବ୍ୟାଭରଣଂ ଦିବ୍ୟାନେକୋଦ୍ୟତାୟୁଧମ୍ .. ୧୧-୧୦..

ଦିବ୍ୟମାଲ୍ୟାଂବରଧରଂ ଦିବ୍ୟଗଂଧାନୁଲେପନମ୍ .

ସର୍ବାଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟମୟଂ ଦେବମନନ୍ତଂ ବିଶ୍ୱତୋମୁଖମ୍ .. ୧୧-୧୧..

ଅନେକ ମୁଖ ଓ ନେତ୍ରଯୁକ୍ତ, ଅନେକ ଅଭୂତ-ଦୃଶ୍ୟମୟ, ବହୁ ଦିବ୍ୟଭୂଷଣରେ ବିଭୂଷିତ ଏବଂ ହସ୍ତରେ ବହୁ ଦିବ୍ୟ ଶସ୍ତ୍ର ଧରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିବା, ଦିବ୍ୟମାଳା ଓ ବସ୍ତ୍ରପରିହିତ ଏବଂ ସର୍ବାଙ୍ଗରେ ଦିବ୍ୟଗନ୍ଧଦ୍ୱାରା ଅନୁଲେପିତ, ସର୍ବପ୍ରକାର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଯୁକ୍ତ, ଅସୀମ ଓ ସକଳ ଦିଗରେ ମୁଖଥିବା ବିରାଟସ୍ୱରୂପ ପରମଦେବ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଅର୍ଜୁନ ଦର୍ଶନ କଲେ || ୧୧-୧୦:୧୧||

(Arjuna saw the Universal Form of the Lord) with many mouths and eyes, and many visions of marvel, with numerous divine ornaments, and holding divine weapons. (11.10)

Wearing divine garlands and apparel, anointed with celestial perfumes and ointments, full of all wonders, the limitless God with faces on all sides. (11.11)

ଦିବି ସୂର୍ଯ୍ୟସହସ୍ରସ୍ୟ ଭବେଦ୍ଯୁଗପଦୁତ୍ଥତା .

ୟଦି ଭାଃ ସଦୃଶୀ ସା ସ୍ୟାଦ୍ଭାସସ୍ତସ୍ୟ ମହାତ୍ମନଃ .. ୧୧-୧୨..

ଆକାଶରେ ଏକସଙ୍ଗେ ସହସ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦିତ ହେଲେ ଯେଉଁ ଜ୍ୟୋତି ଉତ୍ପନ୍ନ ହେବ, ତାହା ସେହି ବିଶ୍ୱରୂପ ପରମାତ୍ମାଙ୍କର ଜ୍ୟୋତିସଦୃଶ କଦାଚିତ୍ ହୋଇପାରିବ ଅର୍ଥାତ୍ ହୋଇପାରିବନାହିଁ || ୧୧-୧୨|| If the splendor of thousands of suns were to blaze forth all at once in the sky, even that would not resemble the splendor of that exalted being. (11.12)

ତତ୍ତ୍ୱେକସ୍ମଂ ଜଗତ୍କୃତ୍ସ୍ମଂ ପ୍ରବିଭକ୍ତମନେକଧା .

ଅପଶ୍ୟଦ୍ୱେବଦେବସ୍ୟ ଶରୀରେ ପାଂଡବସ୍ତଦା .. ୧୧-୧୩..

ପାଣ୍ଡୁପୁତ୍ର ଅର୍ଜୁନ ସେହି ସମୟରେ ଅନେକପ୍ରକାରର ଯଥାଯଥ ବିଭକ୍ତ ହୋଇ ପୃଥକ୍ ପୃଥକ୍ ରହିଥିବା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଗତକୁ ଦେବାଧିଦେବ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭଗବାନାଙ୍କର ସେହି ଶରୀରରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ ଥିବାର ଦେଖିଲେ || ୧୧-୧୩|| Arjuna saw the entire universe, divided in many ways, but standing as (all in) One (and One in all) in the body of Krishna, the God of gods. (11.13)

ତତଃ ସ ବିସ୍ମୟାବିଷ୍ଟତୋ ହୃଷ୍ଟରୋମା ଧନଞ୍ଜୟଃ .

ପ୍ରଣମ୍ୟ ଶିରସା ଦେବଂ କୃତାଞ୍ଜଳିରଭାଷତ .. ୧୧-୧୪..

ତା'ପରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଚକିତ ଓ ପୁଲକିତଶରୀରର ସେହି ଅର୍ଜୁନ ତେଜୋମୟ ବିଶ୍ୱରୂପ ପରମାତ୍ମାଙ୍କୁ

ଶ୍ରଦ୍ଧାଭକ୍ତିସହିତ ନତମସ୍ତକ ହୋଇ, ପ୍ରଣାମ କରି, କର ଯୋଡି କହିଲେ || ୧୧-୧୪||

Then Arjuna, filled with wonder and his hairs standing on end, bowed his head to the Lord and prayed with folded hands. (11.14)

ଅର୍କଜୁନ ଉବାଚ .

ପଶ୍ୟାମି ଦେବାଂସ୍ତବ ଦେବ ଦେହେ

ସର୍ବାଂସ୍ତଥା ଭୂତବିଶେଷସଂଘାନ୍ .

ବ୍ରହ୍ମାଣମୀଶଂ କମଳାସନସ୍ଥ-

ମୁଷୀଂଶ୍ଚ ସର୍ବାନ୍ନରଗାଂଶ୍ଚ ଦିବ୍ୟାନ୍ .. ୧୧-୧୫..

ଅର୍ଜୁନ କହିଲେ -- ହେ ଦେବ ! ଆପଣଙ୍କ ଶରୀରରେ ମୁଁ ସମସ୍ତ ଦେବତାଙ୍କୁ, ତରାତର ଭୂତସମୁଦାୟଙ୍କୁ, କମଳ ଆସନରେ ବିରାଜିତ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ, ମହାଦେବଙ୍କୁ ଓ ସମସ୍ତ ରକ୍ଷିମାନଙ୍କୁ ତଥା ଦିବ୍ୟ ସର୍ପମାନଙ୍କୁ ଦେଖୁଛି || ୧୧-

୧୫|| Arjuna said: O Lord, I see in Your body all the gods and multitude of beings, all sages, celestial serpents, Lord Shiva as well as Lord Brahma seated on the lotus. (11.15)

ଅନେକବାହୁଦରବକ୍ତ୍ରନେତ୍ରଂ

ପଶ୍ୟାମି ତ୍ୱାଂ ସର୍ବତୋଽନନ୍ତରୂପମ୍ .

ନାନ୍ତଂ ନ ମଧ୍ୟଂ ନ ପୁନଃସ୍ତବାଦିଂ

ପଶ୍ୟାମି ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର ବିଶ୍ୱରୂପ .. ୧୧-୧୬..

ହେ ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର ! ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଅନେକ ଭୁଜ, ଅନେକ ଉଦର, ଅନେକ ମୁଖ ଓ ଅନେକ ନେତ୍ର-ଯୁକ୍ତ ତଥା

ସକଳ ଦିଗରେ ବ୍ୟାପ୍ତ ଅନନ୍ତରୂପବିଶିଷ୍ଟ ଦେଖୁଛି | ହେ ବିଶ୍ୱରୂପ ! ମୁଁ ଆପଣଙ୍କର ନା ଅନ୍ତ, ନା ଆଦି, ନା ମଧ୍ୟ

- କିଛି ବି ଦେଖୁପାରୁ ନାହିଁ || ୧୧-୧୬|| O Lord of the universe, I see You everywhere with

infinite form, with many arms, stomachs, faces, and eyes. Neither do I see the beginning nor the middle nor the end of Your Universal Form. (11.16)

କିରୀଟିନଂ ଗଦିନଂ ଚକ୍ରିଣଂ ଚ

ତେଜୋରାଶିଂ ସରବତୋ ଦୀପ୍ତିମାଂତମ୍ .

ପଶ୍ୟାମି ତ୍ବାଂ ଦୁର୍ନିରୀକ୍ଷ୍ୟଂ ସମାତାଦ୍

ଦୀପ୍ତାନିଲାରକଦ୍ୟୁତିମପ୍ରମେୟମ୍ .. ୧୧-୧୭..

ହେ ବିଷ୍ଣୁ! ଆପଣଙ୍କୁ ମୁଁ ମୁକୁଟଯୁକ୍ତ, ଗଦାଯୁକ୍ତ ଓ ଚକ୍ରଯୁକ୍ତ ତଥା ସବୁଦିଗରୁ ପ୍ରକାଶମାନତେଜପୁଞ୍ଜ, ପ୍ରକୃଳିତ ଅଗ୍ନି ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟସଦୃଶ ଜ୍ୟୋତିଯୁକ୍ତ, ତାହିଁ ଦେଖିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟକର ଓ ସବୁ ଦିଗରୁ ଅପ୍ରମେୟସ୍ୱରୂପ ଦେଖୁଛି

|| ୧୧-୧୭ || I see You with Your crown, club, discus; and a mass of radiance, difficult to behold, shining all around with immeasurable brilliance of the sun and the blazing fire. (11.17)

ଭ୍ରମକ୍ଷରଂ ପରମଂ ବେଦିତବ୍ୟଂ

ଭ୍ରମସ୍ୟ ବିଶ୍ୱସ୍ୟ ପରଂ ନିଧାନମ୍ .

ଭ୍ରମବ୍ୟୟଃ ଶାଶ୍ୱତଧର୍ମଗୋପ୍ତା

ସନାତନସ୍ତ୍ୱଂ ପୁରୁଷୋ ମତୋ ମେ .. ୧୧-୧୮..

ମୋ ମତରେ ଆପଣ ହିଁ ଜାଣିବାଯୋଗ୍ୟ ପରମ ଅକ୍ଷର ଅର୍ଥାତ୍ ପରବ୍ରହ୍ମ ପରମାତ୍ମା; ଆପଣ ହିଁ ଏହି ଜଗତର ପରମ ଆଶ୍ରୟ; ଆପଣ ହିଁ ଅନାଦି ଧର୍ମର ରକ୍ଷକ ଓ ଆପଣ ହିଁ ଅବିନାଶୀ ସନାତନ ପୁରୁଷ || ୧୧-୧୮ ||

I believe You are the imperishable, the Supreme to be realized. You are the ultimate resort of the universe. You are the protector of eternal Dharma, and the imperishable primal spirit. (11.18)

ଅନାଦିମଧ୍ୟାନ୍ତମନଂତବୀରୟ-

ମନଂତବାହୁଂ ଶଶିସୂର୍ଯ୍ୟନେତ୍ରମ୍ .

ପଶ୍ୟାମି ତ୍ବାଂ ଦୀପ୍ତହୃତାଶବକ୍ତ୍ରଂ

ସ୍ୱତେଜସା ବିଶ୍ୱମିଦଂ ତପଂତମ୍ .. ୧୧-୧୯..

ଆପଣଙ୍କୁ ମୁଁ ଆଦି, ମଧ୍ୟ ଓ ଅନ୍ତରହିତ, ଅନନ୍ତସାମର୍ଥ୍ୟଯୁକ୍ତ, ଅନନ୍ତଭୁଜଧାରୀ, ଚନ୍ଦ୍ର-ସୂର୍ଯ୍ୟରୂପକ ନେତ୍ରଧାରୀ, ପ୍ରକୃଳିତ ଅଗ୍ନିରୂପକମୁଖବିଶିଷ୍ଟ ଓ ନିଜ ତେଜରେ ଏହି ଜଗତକୁ ସଂତପ୍ତ କରୁଥିବା ଦେଖୁଛି

|| ୧୧-୧୯ || I see You with infinite power, without beginning, middle, or end; with many arms, with the sun and the moon as Your eyes, with Your mouth as a blazing fire whose radiance is scorching all the universe. (11.19)

ଦ୍ୟାବାପୃଥିବ୍ୟୋରିଦମଂତରଂ ହି

ବ୍ୟାପ୍ତଂ ଭୂୟେକେନ ଦିଶଃ ସର୍ବାଃ .

ଦୃଷ୍ଟ୍ବାଦଭୂତଂ ରୂପମୁଗ୍ରଂ ତବେଦଂ

ଲୋକତ୍ରୟଂ ପ୍ରବ୍ୟଥିତଂ ମହାତ୍ମନଂ .. ୧୧-୨୦..

ହେ ମହାତ୍ମନ! ସ୍ବର୍ଗ ଓ ପୃଥିବୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଏହି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଆକାଶ ତଥା ସମସ୍ତ ଦିଗ ଏକମାତ୍ର ଆପଣଙ୍କ ଦ୍ବାରା ହିଁ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି ତଥା ଆପଣଙ୍କର ଏହି ଅଲୌକିକ ଓ ଭୟଙ୍କର ରୂପ ଦେଖ୍ ତ୍ରିଲୋକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭୟରେ ଥରହର ହେଉଛି || ୧୧-୨୦ ||

The entire space between heaven and earth is pervaded by You alone in all directions. Seeing Your marvelous and terrible form, the three worlds are trembling with fear, O Lord. (11.20)

ଅମୀ ହି ଡ୍ୟାଂ ସୁରସଂଘା ବିଶଂତି

କେଚିଦଭୀତାଃ ପ୍ରାଞ୍ଜଲୟୋ ଗୃଣଂତି .

ସ୍ବସ୍ତୀତ୍ୟୁକ୍ତ୍ବା ମହର୍ଷିସିଦ୍ଧସଂଘାଃ

ସ୍ତୁବଂତି ଡ୍ୟାଂ ସ୍ତୁତିଭିଃ ପୁଷ୍ପଲାଭିଃ .. ୧୧-୨୧..

(ଦେଖନ୍ତୁ ଯେ) ସେହି ଦେବସମୁଦାୟ ହିଁ ଆପଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଛନ୍ତି ଓ କେତେକ କରପତ୍ର ଯୋଡି ଆପଣଙ୍କ ନାମ ଓ ଗୁଣ ଉଚ୍ଚାରଣ କରୁଛନ୍ତି ତଥା ମହର୍ଷି ଓ ସିଦ୍ଧସମୂହ 'କଲ୍ୟାଣ ହେଉ' କହି ଉତ୍ତମ ଉତ୍ତମ ସ୍ତୋତ୍ରମାନଙ୍କ ଦ୍ବାରା ଆପଣଙ୍କୁ ସ୍ତୁତି କରୁଛନ୍ତି || ୧୧-୨୧ ||

These hosts of demigods enter into You. Some with folded hands sing Your names and glories in fear. A multitude of Maharishis and Siddhas hail and adore You with abundant praises. (11.21)

ରୁଦ୍ରାଦିତ୍ୟା ବସବୋ ଯେ ତ ସାଧା

ବିଶ୍ବେଶ୍ବିନୌ ମରୁତଶ୍ଲୋଷ୍ମପାଶ୍ଵ .

ଗଂଧର୍ବଋଷାସୁରସିଦ୍ଧସଂଘା

ବୀକ୍ଷଂତେ ଡ୍ୟାଂ ବିସ୍ମିତାଶ୍ଚୈବ ସର୍ବେ .. ୧୧-୨୨..

ଯେଉଁ ଏକାଦଶ ରୁଦ୍ର ଓ ଦ୍ବାଦଶ ଆଦିତ୍ୟ ତଥା ଅଷ୍ଟ ବସୁ, ସାଧଗଣ, ବିଶ୍ବେଦେବମାନେ, ଅଶ୍ବିନୀକୁମାରଦ୍ବୟ ତଥା ଅଶତାଶ ମରୁତଗଣ ଓ ପିତୃସମୁଦାୟ ତଥା ଗନ୍ଧର୍ବ, ଋଷ, ଋକ୍ଷସ ଓ ସିଦ୍ଧମାନଙ୍କ ସମୁଦାୟ ଅଛନ୍ତି, ସେ ସମସ୍ତେ ବିସ୍ମିତ ହୋଇ ଆପଣଙ୍କୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି || ୧୧-୨୨ ||

Rudras, Adityas, Vasus, Saadhyas, Vishwedevs, Ashvins, Maruts, Ushmapas, Gandharvas, Yakshas, Asuras, and Siddhas; they all amazingly gaze at You. (11.22)

ରୂପଂ ମହାତ୍ମେ ବହୁବକ୍ତ୍ରନେତ୍ରଂ

ମହାବାହୋ ବହୁବାହୁରୂପାଦମ୍ ।

ବହୁଦରଂ ବହୁଦଂଷ୍ଟ୍ରାକରାଲଂ

ଦୃଷ୍ଟ୍ବା ଲୋକାଃ ପ୍ରବ୍ୟଥ୍ତାସ୍ତଥାହମ୍ .. ୧୧-୨୩..

ହେ ମହାବାହୁ ! ଆପଣଙ୍କର ବହୁମୁଖ ଓ ନେତ୍ରବିଶିଷ୍ଟ, ବହୁ ହସ୍ତ, ଉରୁ (ଜଙ୍ଘ) ଓ ପାଦବିଶିଷ୍ଟ; ବହୁ ଉଦରଯୁକ୍ତ ତଥା ବହୁ କରାଳ (ଭୟଙ୍କର) ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦନ୍ତଯୁକ୍ତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭୀଷଣ ରୂପ ଦେଖି ସବୁ ଲୋକ ବ୍ୟଥ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି ତଥା ମୁଁ ବି ବ୍ୟାକୁଳ ହେଉଛି || ୧୧-୨୩|| *Seeing your infinite form with many mouths, eyes, arms, thighs, feet, stomachs, and many fearful teeth; the worlds are trembling with fear and so do I, O mighty Lord. (11.23)*

ନଭଃସ୍ପର୍ଶଂ ଦୀପ୍ତମନେକବର୍ଣ୍ଣଂ

ବ୍ୟାଭାନନଂ ଦୀପ୍ତବିଶାଳନେତ୍ରମ୍ ।

ଦୃଷ୍ଟ୍ବା ହି ଭାଂ ପ୍ରବ୍ୟଥ୍ତାଂତରାତ୍ମନା

ଧୃତିଂ ନ ବିଦାମି ଶମଂ ଚ ବିଷ୍ଣୋ .. ୧୧-୨୪..

କାରଣ ହେ ବିଷ୍ଣୋ ! ଆକାଶକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରୁଥିବା, ଦେବୀପ୍ୟମାନ, ଅନେକବର୍ଣ୍ଣବିଶିଷ୍ଟ ତଥା ବିସ୍ତାରିତ ମୁଖଯୁକ୍ତ ଓ ପ୍ରଜ୍ଜ୍ୱଳିତ ବିଶାଳ ନେତ୍ରଯୁକ୍ତ ଆପଣଙ୍କ ରୂପକୁ ଦେଖି, ମୋର ଅନ୍ତଃକରଣ ଭୟଭୀତ ହେଉଛି ଏବଂ ମୁଁ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଓ ଶାନ୍ତି ପାଇ ନାହିଁ || ୧୧-୨୪|| *Seeing Your great effulgent and various-colored form touching the sky; Your mouth wide open and large shining eyes; I am frightened and find neither peace nor courage, O Krishna. (11.24)*

ଦଂଷ୍ଟ୍ରାକରାଲାନି ଚ ତେ ମୁଖାନି

ଦୃଷ୍ଟ୍ୱେବ କାଳାନଳସନ୍ନିଭାନି ।

ଦିଶୋ ନ ଜାନେ ନ ଲଭେ ଚ ଶରମ୍

ପ୍ରସାଦ ଦେବେଶ ଜଗନ୍ନିବାସ .. ୧୧-୨୫..

ବିକଟ ଦନ୍ତପାତୀହେତୁ ଭୟଙ୍କର ଦିଶୁଥିବା ଓ ପ୍ରଳୟକାଳର ଅଗ୍ନିପରି ପ୍ରଜ୍ଜ୍ୱଳିତ ହେଉଥିବା ଆପଣଙ୍କ ମୁଖଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖି ମୁଁ ଦିଗମାନଙ୍କୁ ଜାଣିପାରୁ ନାହିଁ ଏବଂ ମାନସିକ ଶାନ୍ତି ବି ପାଇ ନାହିଁ | ତେଣୁ ହେ ଦେବେଶ ! ହେ ଜଗନ୍ନିବାସ ! ଆପଣ ପ୍ରସନ୍ନ ହୁଅନ୍ତୁ || ୧୧-୨୫||

Seeing Your mouths, with fearful teeth, glowing like fires of cosmic dissolution, I lose my sense of direction and find no comfort. Have mercy on me! O Lord of gods, refuge of the universe. (11.25)

ଅମୀ ତ ଡ଼ାଂ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରସ୍ୟ ପୁତ୍ରାଃ

ସର୍ବେ ସହୈବାବନିପାଳସଂଘୈଃ .

ଭୀଷ୍ମା ଦ୍ରୋଣାଃ ସୁତପୁତ୍ରସ୍ତଥାସୌ

ସହାସ୍ମଦୀୟୈରପି ଯୋଧମୁଖୈଃ .. ୧୧-୨୬..

ବକ୍ତ୍ରାଣି ତେ ଦରମାଣା ବିଶଂତି

ଦଂଷ୍ଟ୍ରାକରାଲାନି ଭୟାନକାନି .

କେଟିଦ୍ବିଲଗ୍ନା ଦଶନାଂତରେଷୁ

ସଂଦୃଶ୍ୟଂତେ ତୁରୁଣିତୈରୁଭମାଂଗୈଃ .. ୧୧-୨୭..

ସେହି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ପୁତ୍ରମାନେ ରାଜାମାନଙ୍କ ସମୁଦାୟଙ୍କ ସହିତ ଆପଣଙ୍କ ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଭୀଷ୍ମପିତାମହ, ଦ୍ରୋଣାଚାର୍ଯ୍ୟ ତଥା ସେହି ସୁତପୁତ୍ର କର୍ଣ୍ଣଙ୍କ ସହିତ ଆମ ପକ୍ଷର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ ଯୋଦ୍ଧାମାନେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରବଳ ବେଗରେ ଧାଇଁ ଧାଇଁ ଆସି ଆପଣଙ୍କର ତୀକ୍ଷ୍ଣଦନ୍ତପାଟୀଯୁକ୍ତ ବିକରାଳ ଓ ଭୟଙ୍କର ମୁଖମାନଙ୍କରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ କେହି କେହି ତୁରୁଣିତୁରୁଣି ମସ୍ତକ ସହିତ ଆପଣଙ୍କ ଦାନ୍ତସନ୍ଧିମାନଙ୍କରେ ଲାଗିରହିଥିବାର ଦେଖାଯାଉଛନ୍ତି ||୧୧-୨୭:୨୭||

The sons of Dhritaraashtra along with the hosts of kings; Bheeshma, Drona, and Karna together with chief warriors on our side are also quickly entering into Your fearful mouths having terrible teeth. Some are seen caught in between the teeth with their heads crushed. (11.26-27)

ୟଥା ନଦୀନାଂ ବହବୋଽମ୍ବୁବେଗାଃ

ସମୁଦ୍ରମେବାଭିମୁଖା ଦ୍ରବଂତି .

ତଥା ତବାମୀ ନରଲୋକବୀରା

ବିଶଂତି ବକ୍ତ୍ରାଣ୍ୟଭିବିକ୍ତଲଂତି .. ୧୧-୨୮..

ନଦୀମାନଙ୍କ ଜଳରାଶିର ବହୁ ପ୍ରବାହ ଯେପରି ସ୍ବଭାବତଃ ସମୁଦ୍ର ଅଭିମୁଖରେ ହିଁ ଧାବମାନ ହୋଇ ସମୁଦ୍ରରେ ପ୍ରବେଶ କରନ୍ତି, ନରଲୋକର ସେହିସବୁ ବୀରମାନେ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ସେହିପରି ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରକ୍ତଳିତ ମୁଖମାନଙ୍କରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଛନ୍ତି ||୧୧-୨୮|| As many torrents of the rivers rush toward the ocean, similarly, those warriors of the mortal world are entering Your blazing mouths. (11.28)

ୟଥା ପ୍ରଦୀପ୍ତଂ ଜ୍ୱଳନ୍ ପତଂଗା

ବିଶଂତି ନାଶାୟ ସମୃଦ୍ଧବେଗାଃ .

ତଥୈବ ନାଶାୟ ବିଶଂତି ଲୋକା-

ସ୍ତବାପି ବକ୍ତ୍ରାଣି ସମୃଦ୍ଧବେଗାଃ .. ୧୧-୨୯..

ପତଙ୍ଗମାନେ ଯେପରି ମୋହବଶ ହୋଇ ନଷ୍ଟ ହେବାପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବେଗରେ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଆସି ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ଅଗ୍ନିରେ ପ୍ରବେଶ କରନ୍ତି, ଲୋକମାନେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ନିଜର ବିନାଶପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବେଗରେ ଧାଇଁ ଧାଇଁ ଆସି ଆପଣଙ୍କ ମୁଖମାନଙ୍କରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଛନ୍ତି || ୧୧-୨୯ ||

As moths rush with great speed into the blazing flame for destruction, similarly all these people are rapidly rushing into Your mouths for destruction. (11.29)

ଲେଲିହସ୍ୟସେ ଗ୍ରସମାନଃ ସମଂତା-

ଲୋକାନୁସମଗ୍ରାନ୍ ବଦନୈର୍ଜ୍ଜ୍ୱଳଦ୍ୱିଭିଃ .

ତେଜୋଭିରାପୁରୁୟ ଜଗତ୍ସମଗ୍ରଂ

ଭାସସ୍ତବୋଗ୍ରାଃ ପ୍ରତପଂତି ବିଷ୍ଣୋ .. ୧୧-୩୦..

ଆପଣ ସେସବୁ ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ମୁଖମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାଳସଦୃଶ କବଳିତ କରି ସବୁ ଦିଗରୁ ବାରମ୍ବାର ଲେହନ କରୁଛନ୍ତି | ହେ ବିଷ୍ଣୋ! ଆପଣଙ୍କର ଉଗ୍ର ଆଲୋକ ସମଗ୍ର ଜଗତକୁ ତେଜସ୍ୱୀରା ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ଉତ୍ତପ୍ତ କରୁଛି || ୧୧-୩୦ ||

You are licking up all the worlds with Your flaming mouths, swallowing them from all sides. Your powerful radiance is burning the entire universe, and filling it with splendor, O Krishna. (11.30)

ଆଖ୍ୟାହି ମେ କୋ ଭବାନୁଗ୍ରହପୋ

ନମୋଽସ୍ତୁ ତେ ଦେବବର ପ୍ରସାଦ .

ବିଜ୍ଞାତୁମିଚ୍ଛାମି ଭବଂତମାଦ୍ୟଂ

ନ ହି ପ୍ରଜାନାମି ତବ ପ୍ରବୃତ୍ତିମ୍ .. ୧୧-୩୧..

ହେ- ଭଗବାନ! ଉଗ୍ରରୂପଧାରୀ ଆପଣ କିଏ, କୃପା କରି ମୋତେ କହନ୍ତୁ | ହେ ଦେବଶ୍ରେଷ୍ଠ! ଆପଣଙ୍କୁ ନମସ୍କାର | ଆପଣ ପ୍ରସନ୍ନ ହୁଅନ୍ତୁ | ଆଦିପୁରୁଷ ଆପଣଙ୍କୁ ମୁଁ ବିଶେଷରୂପେ ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁଁଛି; କାରଣ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ଜାଣିପାରୁ ନାହିଁ | || ୧୧-୩୧ || Tell me who are You in such a fierce form? My salutations to You, O best of gods, be merciful! I wish to understand You, the primal Being, because I do not know Your mission. (11.31)

ଶ୍ରୀଭଗବାନୁବାଚ .

କାଲୋଂସ୍ଥି ଲୋକକ୍ଷୟକୃତ୍ପ୍ରବୃଦ୍ଧୋ

ଲୋକାନୁସମାହରତୁମିହ ପ୍ରବୃତ୍ତଃ .

ରତେଽପି ତ୍ବାଂ ନ ଭବିଷ୍ୟଂତି ସର୍ବେ

ଯେଽବସ୍ଥିତାଃ ପ୍ରତ୍ୟନୀକେଷୁ ଯୋଧାଃ .. ୧୧-୩୨..

ଶ୍ରୀଭଗବାନ୍ କହିଲେ-- ମୁଁ ହେଉଛି ଲୋକମାନଙ୍କର ବିନାଶକାରୀ ପ୍ରବୃଦ୍ଧ ମହକାଳ । ଏହି ସମୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ବିନାଶ କରିବାପାଇଁ ମୁଁ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଛି । ଏଣୁ ତୁମ ଶତ୍ରୁପକ୍ଷର ସେନାରେ ଯେଉଁ ଯୋଦ୍ଧାମାନେ ଅଛନ୍ତି, ସେ ସମସ୍ତେ, ତୁମେ ଯୁଦ୍ଧ ନ କଲେ ମଧ୍ୟ, ରହିବେ ନାହିଁ ଅର୍ଥାତ୍ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କର ବିନାଶ ହୋଇଯିବେ

|| ୧୧-୩୨ || The Supreme Lord said: I am death, the mighty destroyer of the world, out to destroy. Even without your participation all the warriors standing arrayed in the opposing armies shall cease to exist. (11.32)

ତସ୍ମାଦ୍ମୁଖିଷ୍ଠଠ ଯଶୋ ଲଭସ୍ବ

ଜିତ୍ବା ଶତ୍ରୁନ୍ ଭୁଞ୍ଜ୍ଞ ରାଜ୍ୟଂ ସମୃଦ୍ଧମ୍ .

ମୟୈବୈତେ ନିହତାଃ ପୂର୍ବମେବ

ନିମିତ୍ତମାତ୍ରଂ ଭବ ସବ୍ୟସାଚିନ୍ .. ୧୧-୩୩..

ଅତଏବ ତୁମେ ଉଠ! ଯଶ ଲାଭ କର ଓ ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ ଜୟ କରି ଧନଧାନ୍ୟରେ ସଂପନ୍ନ ରାଜ୍ୟ ଭୋଗ କର । ଏହି ଶୂରବୀରମାନେ ଆଗକୁ ହିଁ ମୋ ଦ୍ଵାରା ନିହତ ହୋଇସାରିଛନ୍ତି; ହେ ସବ୍ୟସାଚୀ! ତୁମେ କେବଳ

ନିମିତ୍ତମାତ୍ର ହୋଇଯାଅ || ୧୧-୩୩ || Therefore, you get up and attain glory. Conquer your enemies and enjoy a prosperous kingdom. All these (warriors) have already been destroyed by Me. You are only an instrument, O Arjuna. (11.33)

ଦ୍ରୋଣଂ ଚ ଭୀଷ୍ମଂ ଚ ଜୟଦ୍ରଥଂ ଚ

କର୍ଣ୍ଣଂ ତଥାନ୍ୟାନପି ଯୋଧବୀରାନ୍ .

ମୟା ହତଂସ୍ତଂ ଜହି ମା ବ୍ୟଥିଷ୍ଠା

ନ୍ୟସ୍ବ ଜେତାସି ରଣେ ସପତ୍ନାନ୍ .. ୧୧-୩୪..

ଦ୍ରୋଣାଚାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଭୀଷ୍ମପିତାମହ ତଥା ଜୟଦ୍ରଥ ଓ କର୍ଣ୍ଣ ତଥା ମୋ ଦ୍ଵାରା ନିହତ ହୋଇଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶୂରବୀର ଯୋଦ୍ଧାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ତୁମେ ମାର । ଭୟ କର ନାହିଁ । ନିଃସନ୍ଦେହ ତୁମେ ଯୁଦ୍ଧରେ ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ ଜିଣିବ । ଅତଏବ ତୁମେ ଯୁଦ୍ଧ କର || ୧୧-୩୪ || Kill Drona, Bheeshma, Jayadratha, Karna, and other great warriors who are already killed by Me. Do not fear. You will certainly conquer the enemies in the battle, therefore, fight! (11.34)

ସଂଜୟ ଉବାଚ .

ଏତଚ୍ଛୁଦ୍ଧା ବଚନଂ କେଶବସ୍ୟ

କୃତାଞ୍ଜଲିର୍ବେପମାନଃ କିରୀଟୀ .

ନମସ୍କୃତ୍ବା ଭୂୟ ଏବାହ କୃଷ୍ଣଂ

ସଗଦ୍ଗଦଂ ଭୀତଭୀତଃ ପ୍ରଣମ୍ୟ .. ୧୧-୩୫..

ସଞ୍ଜୟ କହିଲେ-- ଭଗବାନ୍ କେଶବଙ୍କର ଏ କଥା ଶୁଣି ଅର୍ଜୁନ ଯୋତସ୍ତ୍ର ହୋଇ ଥରି ଥରି, ନମସ୍କାର କରି, ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭୟଭୀତ ହୋଇ, ପ୍ରଣାମ କରି ଗଦ୍ଗଦ କଣ୍ଠରେ ଭଗବାନ୍ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପୁଣି ଥରେ କହିଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ସ୍ତୁତି କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ-- || ୧୧-୩୫ || Sanjaya said: Having heard these words of Krishna; the crowned Arjuna, trembling with folded hands, prostrated with fear and spoke to Krishna in a choked voice. (11.35)

ଅର୍କଜୁନ ଉବାଚ .

ସ୍ଥାନେ ହୃଷୀକେଶ ତବ ପ୍ରକୀର୍ତ୍ତୟା

ଜଗଦ୍‌ପ୍ରହୃଷ୍ୟତ୍ୟନୁରଜ୍ୟତେ ତ .

ରକ୍ଷାଂସି ଭୀତାନି ଦିଶୋ ଦ୍ରବଂତି

ସର୍ବେ ନମସ୍ୟଂତି ତ ସିଦ୍ଧସଂଘାଃ .. ୧୧-୩୬..

ଅର୍ଜୁନ କହିଲେ-- ହେ ଅତ୍ୟର୍ଯ୍ୟାମୀ! ଏହା ଉଚିତ ଯେ, ଆପଣଙ୍କ ନାମ, ଗୁଣ ଓ ପ୍ରଭାବ କୀର୍ତ୍ତନଦ୍ୱାରା ଜଗତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦିତ ହେଉଛି ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନୁରକ୍ତ ମଧ୍ୟ ହେଉଛି ତଥା ଭୟଭୀତ ରାକ୍ଷସମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଦିଗକୁ ଧାଇଁ ପଳାଇଯାଉଛନ୍ତି ଏବଂ ସମସ୍ତ ସିଦ୍ଧସମୁଦାୟ ନମସ୍କାର କରୁଛନ୍ତି | || ୧୧-୩୬ || Arjuna said: Rightly, O Krishna, the world delights and rejoices in glorifying You. Terrified demons flee in all directions. The hosts of Siddhas bow to You in adoration. (11.36)

କଙ୍କାଳ ତେ ନ ନମୋରହ୍ନହାତ୍ମନଃ

ଗରୀୟସେ ବ୍ରହ୍ମଣୋଽପ୍ୟାଦିକରତ୍ରେ .

ଅନନ୍ତ ଦେବେଶ ଜଗନ୍ନିବାସ

ଭ୍ରମାକ୍ଷରଂ ସଦସଭୃତ୍ପରଂ ଯତ୍ .. ୧୧-୩୭..

ହେ ମହାତ୍ମନ! ଆପଣ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଆଦିକର୍ତ୍ତା ଓ ସମସ୍ତଙ୍କ ଠାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ; ଆପଣଙ୍କୁ ଏମାନେ ନମସ୍କାର ନ କରିବେ କାହିଁକି? କାରଣ, ହେ ଅନନ୍ତ! ହେ ଦେବେଶ! ହେ ଜଗନ୍ନିବାସ! ସତ୍, ଅସତ୍ ଓ ତା'ଠାରୁ ବି ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱସ୍ଥିତ ଯେଉଁ ଅକ୍ଷର ଅର୍ଥାତ୍ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦର ବ୍ରହ୍ମ ଅଛନ୍ତି, ସେ ମଧ୍ୟ ଆପଣ ହିଁ ଅଟନ୍ତି || ୧୧-୩୭ || Why should they not, O great soul, bow to You, the original creator who is even greater than Brahmaa? O infinite Lord, O God of gods, O abode of the universe, You are both Sat and Asat, and the imperishable Brahman that is beyond both (Sat and Asat). (11.37)

ଭୂମାଦିଦେବଃ ପୁରୁଷଃ ପୁରାଣସ୍-

ଭୂମସ୍ୟ ବିଶ୍ୱସ୍ୟ ପରଂ ନିଧାନମ୍ .

ବେତ୍ତାସି ବେଦ୍ୟଂ ଚ ପରଂ ଚ ଧାମ

ଭୂୟା ତତଂ ବିଶ୍ୱମନନ୍ତରୂପ .. ୧୧-୩୮..

ଆପଣ ଆଦିଦେବ ଓ ସନାତନ ପୁରୁଷ ଅଟନ୍ତି | ଆପଣ ଏହି ଜଗତର ପରମ ଆଶ୍ରୟ, ଜ୍ଞାତା, ଜ୍ଞେୟ ତଥା ପରମ ଧାମ ଅଟନ୍ତି | ହେ ଅନନ୍ତରୂପ! ଆପଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ସମସ୍ତ ଜଗତ ବ୍ୟାପ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି

|| ୧୧-୩୮ || You are the primal God, the most ancient Person. You are the ultimate resort of all the universe. You are the knower, the object of knowledge, and the supreme abode. The entire universe is pervaded by You, O Lord of the infinite form. (11.38)

ବାୟୁର୍ୟମୋଽଗ୍ନିରୂବରୁଣଃ ଶଶାଂକଃ

ପ୍ରଜାପତିଶ୍ଚ ପ୍ରପିତାମହଶ୍ଚ .

ନମୋ ନମସ୍ତେଷୁ ସହସ୍ରକୃତଃ

ପୁନଶ୍ଚ ଭୂୟୋଽପି ନମୋ ନମସ୍ତେ .. ୧୧-୩୯..

ଆପଣ ବାୟୁ, ଯମ, ଅଗ୍ନି, ବରୁଣ, ଚନ୍ଦ୍ରମା, ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ପତି ବ୍ରହ୍ମା ଓ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ପିତା ମଧ୍ୟ ଅଟନ୍ତି | ଆପଣଙ୍କୁ ସହସ୍ରବାର ନମସ୍କାର! ପୁନର୍ବାର ନମସ୍କାର! ବାରମ୍ବାର ନମସ୍କାର! ଆହୁରି ପୁଣି ଥରେ ନମସ୍କାର!! || ୧୧-୩୯ ||

You are Vaayu, Yama, Agni, Varuna, Shashaanka, and Brahmaa as well as the father of Brahmaa. Salutations to You a thousand times, and again and again salutations to You. (11.39)

ନମଃ ପୁରସ୍ତାଦଥ ପୃଷ୍ଠଠତସ୍ତେ

ନମୋଽସ୍ତୁ ତେ ସର୍ବତ ଏବ ସର୍ବ .

ଅନନ୍ତବୀର୍ୟାମିତବିକ୍ରମଶ୍ଚ

ସର୍ବଂ ସମାପୋଷି ତତୋଽସି ସର୍ବଃ .. ୧୧-୪୦..

ହେ ଅନନ୍ତ ସାମର୍ଥ୍ୟବାନ୍! ଆପଣଙ୍କୁ ସମ୍ମୁଖରୁ ଓ ପଶ୍ଚାତଦେଶରୁ ମଧ୍ୟ ମୋର ନମସ୍କାର | ହେ ସର୍ବାତ୍ମନ୍! ଆପଣଙ୍କୁ ସବୁ ଦିଗରୁ ନମସ୍କାର; କାରଣ ଆପଣ ଅନନ୍ତପରାକ୍ରମଶାଳୀ ଓ ସକଳ

ସଂସାରକୁ ବ୍ୟାପି ରହିଛନ୍ତି | ତେଣୁ ଆପଣ ହିଁ ସର୍ବରୂପ ଅଟନ୍ତି || ୧୧-୪୦ || My salutations to You from front and from behind. O Lord, my obeisances to You from all sides. You are infinite valor and the boundless might. You pervade everything, and therefore You are everywhere and in everything. (11.40)

ସଖେତି ମଦା ପ୍ରସଭଂ ଯଦୁକ୍ତଂ

ହେ କୃଷ୍ଣ ହେ ଯାଦବ ହେ ସଖେତି .

ଅଜାନତା ମହିମାନଂ ତବେଦଂ

ମୟା ପ୍ରମାଦାତ୍ପ୍ରଣୟେନ ବାପି .. ୧୧-୪୧..

ୟତ୍ତାବହାସାର୍ଥମସତ୍‌କୃତୋଽସି

ବିହାରଶୟାସନଭୋଜନେଷୁ .

ଏକୋଽଥବାପ୍ୟତ୍ୟୁତ ତତ୍‌ସମକ୍ଷଂ

ତତ୍‌କ୍ଷାମୟେ ଭୀମହମପ୍ରମେୟମ୍ .. ୧୧-୪୨..

ଆପଣଙ୍କର ଏପରି ଅଚିନ୍ତ୍ୟ ପ୍ରଭାବ ଜାଣି ନ ଥିବାରୁ, ଆପଣ ମୋର ସଖା ବୋଲି ଭାବି ପ୍ରେମବଶତଃ ଅଥବା ଭୁଲବଶତଃ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ 'ହେ କୃଷ୍ଣ!', 'ହେ ଯାଦବ!', 'ହେ ସଖା!' ବୋଲି ବିନା ବୁଝିବିଚାରି ଯାହା କିଛି ହଠାତ୍ କହିଦେଇଛି ଏବଂ ହେ ଅତ୍ୟୁତ! ବିହାର, ଶୟା, ଆସନ ଓ ଭୋଜନାଦିବେଳେ ଆପଣ ମୋ ଦ୍ଵାରା ପରିହାସହେତୁ ଏକାକୀ ବା ସଖାମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଯାହା ଅପମାନିତ ହୋଇଛନ୍ତି, ସେହି ଅପରାଧପାଇଁ ଅପ୍ରମେୟସ୍ଵରୂପ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଚିନ୍ତ୍ୟ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଆପଣଙ୍କୁ ମୁଁ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛି || ୧୧-୪୧:୪୨ ||

Considering You merely as a friend, not knowing Your greatness, I have inadvertently addressed You as O Krishna, O Yadava, O friend; merely out of affection or carelessness. (11.41)

In whatever way I may have insulted You in jokes; while playing, reposing in bed, sitting, or at meals; when alone, or in front of others; O Krishna, I implore You for forgiveness. (11.42)

ପିତାସି ଲୋକସ୍ୟ ଚରାଚରସ୍ୟ

ଭମସ୍ୟ ପୂଜ୍ୟଶ୍ଚ ଗୁରୁର୍ଗରୀୟାନ୍ .

ନ ଭଦ୍ରସମୋଽସ୍ତ୍ୟଭ୍ୟଧୁକଃ କୃତୋଽନେୟା

ଲୋକତ୍ରୟେଽପ୍ୟପ୍ରତିମପ୍ରଭାବ .. ୧୧-୪୩..

ଆପଣ ଏହି ଚରାଚର ଜଗତର ପିତା ଓ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗୁରୁ ତଥା ପରମ ପୂଜନୀୟପୁରୁଷ ଅଟନ୍ତି | ହେ ଅନୁପମପ୍ରଭାବଶାଳୀ ! ତ୍ରିଲୋକରେ ଆପଣଙ୍କ ସମାନ ହୋଇ ଅନ୍ୟ କେହି ନାହାନ୍ତି; ଅଧିକ ବା ହେବେ କିପରି? || ୧୧-୪୩ ||

You are the father of this animate and inanimate world, and the greatest guru to be worshipped. No one is even equal to You in the three worlds; how can there be one greater than You? O Being of Incomparable Glory. (11.43)

ତସ୍ମାଦ୍‌ପ୍ରଣମ୍ୟ ପ୍ରଣିଧାୟ କାୟଂ

ପ୍ରସାଦୟେ ଭୀମହନୀଶମୀତ୍ୟମ୍ .

ପିତେବ ପୁତ୍ରସ୍ୟ ସଖେବ ସଖ୍ୟଃ

ପ୍ରିୟଃ ପ୍ରିୟାୟାର୍ହସ୍ୟି ଦେବ ସୋଭୁମ୍ .. ୧୧-୪୪..

ଅତଏବ ହେ ପ୍ରଭୁ ! ମୁଁ ନିଜ ଶରୀରକୁ ଭଲଭାବରେ ଆପଣଙ୍କ ଚରଣରେ ନିବେଦିତ କରି, ସାଷ୍ଟାଙ୍ଗ ପ୍ରଣାମ କରି, ସର୍ବେଶ୍ୱର ଓ ସ୍ତୁତିଯୋଗ୍ୟ ଆପଣଙ୍କୁ ପ୍ରସନ୍ନ ହେବାପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛି । ହେ ଦେବ ! ପିତା ଯେପରି ପୁତ୍ରର, ସଖା ଯେପରି ସଖାର ଓ ପତି ଯେପରି ପ୍ରିୟତମା ପତ୍ନୀର ଅପରାଧ ସହ୍ୟ କରନ୍ତି, ଆପଣ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ମୋର ଅପରାଧ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ॥୧୧-୪୪॥

Therefore, O adorable Lord, I seek Your grace by bowing down and prostrating my body before You. Bear with me as a father to his son, as a friend to a friend, and as a husband to his wife, O Lord. (11.44)

ଅଦୃଷ୍ଟପୂର୍ବଂ ହୃଷିତୋଽସ୍ମି ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା

ଭୟେନ ଚ ପ୍ରବ୍ୟଥିତଂ ମନୋ ମେ .

ତଦେବ ମେ ଦର୍ଶୟ ଦେବ ରୂପଂ

ପ୍ରସାଦ ଦେବେଶ ଜଗନ୍ନିବାସ .. ୧୧-୪୫..

ଆପଣଙ୍କର ଏହି ଅଦୃଷ୍ଟପୂର୍ବ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟମୟ ରୂପ ଦେଖି ମୁଁ ହର୍ଷିତ ହେଉଛି ଓ ମୋର ମନ ଭୟରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାକୁଳ ମଧ୍ୟ ହେଉଛି । ଏଣୁ ଆପଣ ନିଜର ସେହି ଚତୁର୍ଭୁଜ ବିଷ୍ଣୁରୂପ ହିଁ ମୋତେ ଦେଖାନ୍ତୁ ! ହେ ଦେବେଶ ! ହେ ଜଗନ୍ନିବାସ ! ପ୍ରସନ୍ନ ହୁଅନ୍ତୁ ॥୧୧-୪୫॥ I am delighted by beholding that which has never been seen before, and yet my mind is tormented with fear. Show me that (four-armed) form. O God of gods, the refuge of the universe have mercy! (11.45)

କିରୀଟିନଂ ଗଦିନଂ ଚକ୍ରହସ୍ତଂ

ଇଚ୍ଛାମି ଭୀଂ ଦ୍ରଷ୍ଟୁମହଂ ତଥୈବ .

ତେନୈବ ରୂପେଣ ଚତୁର୍ଭୁଜେନ

ସହସ୍ରବାହୋ ଭବ ବିଶ୍ୱମୂର୍ତ୍ତେ .. ୧୧-୪୬..

ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ସେହିପରି ମୁକୁଟ ଧାରଣ କରିଥିବା ଗଦାଧର ଓ ଚକ୍ରଧର-ରୂପରେ ଦେଖିବାକୁ ଚାହେଁ । ଏଣୁ ହେ ବିଶ୍ୱରୂପ ! ହେ ସହସ୍ରବାହୁ ! ଆପଣ ସେହି ଚତୁର୍ଭୁଜରୂପରେ ପ୍ରକଟ ହୁଅନ୍ତୁ ॥୧୧-୪୬॥

I wish to see You with a crown, holding mace and discus in Your hand. O Lord with thousand arms and universal form, appear in the four-armed form. (11.46)

ଶ୍ରୀଭଗବାନୁବାଚ .

ମୟା ପ୍ରସନ୍ନେନ ତ୍ବାବଦ୍ଭୁନେଦଂ

ରୂପଂ ପରଂ ଦରଶିତମାଦମୟୋଗାତ୍ .

ତେଜୋମୟଂ ବିଶ୍ୱମନଂତମାଦ୍ୟଂ

ୟନ୍ତେ ଉଦନ୍ୟେନ ନ ଦୃଷ୍ଟପୂର୍ବମ୍ .. ୧୧-୪୭..

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ୍ କହିଲେ-- ହେ ଅର୍ଜୁନ ! ଅନୁଗ୍ରହପୂର୍ବକ ମୁଁ ନିଜର ଯୋଗଶକ୍ତି ପ୍ରଭାବରେ ମୋର ଏହି ପରମ ତେଜୋମୟ, ସମସ୍ତଙ୍କର ଆଦି ଓ ଅନନ୍ତ ବିରାଟ ରୂପ ତୁମକୁ ଦେଖାଇଲି; ତୁମ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କେହି ପୂର୍ବରୁ କେବେ ମୋର ଏହିରୂପ ଦେଖି ନ ଥିଲେ || ୧୧-୪୭||

The Supreme Lord said: O Arjuna, being pleased with you I have shown you, through My own yogic powers, this supreme, shining, universal, infinite, and primal form of Mine that has never been seen before by anyone other than you. (11.47)

ନ ବେଦୟଜ୍ଞାଧୟନୈର୍ନ ଦାନୈର୍-

ନ ଚ କ୍ରିୟାଭିର୍ନ ତପୋଭିରୁଚୈଃ .

ଏବଂରୂପଃ ଶକ୍ୟ ଅହଂ ନୃଲୋକେ

ଦ୍ରଷ୍ତୁଂ ଉଦନ୍ୟେନ କୁରୁପ୍ରବୀର .. ୧୧-୪୮..

ହେ ଅର୍ଜୁନ! ମନୁଷ୍ୟଲୋକରେ ଏହିପରି ବିଶ୍ୱରୂପରେ ମୁଁ ନା ବେଦମାନଙ୍କର ଓ ଯଜ୍ଞମାନଙ୍କର ଅଧ୍ୟୟନଦ୍ୱାରା, ନା ଦାନମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା, ନା କ୍ରିୟାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା, କିମ୍ବା ନା ଉଗ୍ରତପମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତୁମ ଛଡା ଅନ୍ୟ କାହାକୁ ଦେଖାଯାଇପାରିବି || ୧୧-୪୮ || Neither by study of the Vedas, nor by Yajna, nor by charity, nor by rituals, nor by severe austerities, can I be seen in the cosmic form in this human world by anyone other than you, O Arjuna. (11.48)

ମା ତେ ବ୍ୟଥା ମା ଚ ବିମୂଢଭାବେ

ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ରୂପଂ ଘୋରମୀଦୃଢ଼ମମେଦମ୍ .

ବ୍ୟପେତଭୀଃ ପ୍ରୀତମନାଃ ପୁନଃ

ତଦେବ ମେ ରୂପମିଦଂ ପ୍ରପଶ୍ୟ .. ୧୧-୪୯..

ମୋର ଏହିପରି ବିକରାଳ ରୂପ ଦେଖି ତୁମେ ବ୍ୟାକୁଳ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଓ ମୂଢଭାବ ଧରିବା ମଧ୍ୟ ଉଚିତ ନୁହେଁ । ତୁମେ ନିର୍ଭୀକ ଓ ପ୍ରସନ୍ନଚିତ୍ତ ହୋଇ ମୋର ସେହି ଶଙ୍ଖ-ଚକ୍ର-ଗଦା-ପଦ୍ମଧାରୀ ଚତୁର୍ଭୁଜରୂପ ପୁନର୍ବାର ଦେଖ || ୧୧-୪୯||

Do not be perturbed and deluded by seeing such a terrible form of Mine as this. With fearless and cheerful mind, now behold My four-armed form. (11.49)

ସଂଜୟ ଉବାଚ .

ଇତ୍ୟରକ୍ତୁନଂ ବାସୁଦେବସ୍ତଥୋକ୍ତ୍ୱ ।

ସ୍ୱକଂ ରୂପଂ ଦର୍ଶୟାମାସ ଭୂୟଃ .

ଆଶ୍ୱାସୟାମାସ ଚ ଭୀଷମେନଂ

ଭୂତ୍ୱା ପୁନଃ ସୌମ୍ୟବପୁର୍ମହାତ୍ମନା .. ୧୧-୫୦..

ସଞ୍ଜୟ କହିଲେ-- ବାସୁଦେବ ଉଚ୍ଚାରନ୍ ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ ଏପରି କହି ପୁନର୍ବାର ନିଜର ସେହି ଚତୁର୍ଭୁଜ ରୂପ ଦେଖାଇଲେ ଓ ତଦନନ୍ତର ମହାତ୍ମା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସୌମ୍ୟମୂର୍ତ୍ତି ହୋଇ ଭୟଭୀତ ହୋଇଥିବା ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଲେ || ୧୧-୫୦ || Sanjaya said: Lord Krishna, having thus spoken to Arjuna, revealed His four-armed form. Then assuming His gentle human form, Mahatma Krishna consoled Arjuna who was terrified. (11.50)

ଅରକ୍ତୁନ ଉବାଚ .

ଦୃଷ୍ଟ୍ୱେଦଂ ମାନୁଷ୍ୟଂ ରୂପଂ ତବ ସୌମ୍ୟଂ ଜନାରଦନ .

ଇଦାନୀମସ୍ମି ସଂବୃତ୍ତଃ ସଚେତାଃ ପ୍ରକୃତିଂ ଗତଃ .. ୧୧-୫୧..

ଅର୍ଜୁନ କହିଲେ-- ହେ ଜନାର୍ଦନ! ଆପଣଙ୍କର ଏହି ଅତି ଶାନ୍ତ ମନୁଷ୍ୟରୂପ ଦେଖି ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ସ୍ଥିରଚିତ୍ତ ହୋଇଗଲି ଏବଂ ନିଜର ସ୍ୱାଭାବିକ ସ୍ଥିତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଗଲି || ୧୧-୫୧ || Arjuna said: O Krishna, seeing this gentle human form of Yours, I have now become composed and I am normal again. (11.51)

ଶ୍ରୀଭଗବାନୁବାଚ .

ସୁଦୁର୍ଦ୍ଦରଶମିଦଂ ରୂପଂ ଦୃଷ୍ଟବାନସି ଯଦ୍ଭମ .

ଦେବା ଅପ୍ୟସ୍ୟ ରୂପସ୍ୟ ନିତ୍ୟଂ ଦର୍ଶନକାଂକ୍ଷିଣଃ .. ୧୧-୫୨..

ଶ୍ରୀଭଗବାନ କହିଲେ-- ମୋର ଯେଉଁ ଚତୁର୍ଭୁଜରୂପ ତୁମେ ଦେଖିଲ, ତାହାର ଦର୍ଶନ ପାଇବା ବଡ଼ କଠିନ । ଦେବତାମାନେ ମଧ୍ୟ ସଦା ଏହି ରୂପର ଦର୍ଶନାକାଞ୍ଚକ ହୋଇଥାନ୍ତି || ୧୧-୫୨ || The Supreme Lord said: This (four-armed) form of Mine that you have seen is very difficult, indeed, to see. Even the gods are ever longing to see this form. (11.52)

ନାହଂ ବେଦୈର୍ନ ତପସ୍ୱା ନ ଦାନେନ ନ ଚେତ୍ୟୟା .

ଶକ୍ୟ ଏବଂବିଧୋ ଦ୍ରଷ୍ଟୁଂ ଦୃଷ୍ଟବାନସି ମାଂ ଯଥା .. ୧୧-୫୩..

ତୁମେ ମୋତେ ଯେଉଁପରି ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲ, ମୋର ସେହିପରି ଚତୁର୍ଭୁଜରୂପ ନା ବେଦମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା, ନା ତପସ୍ୱାରା, ନା ଦାନଦ୍ୱାରା, ଏବଂ ନା ଯଜ୍ଞଦ୍ୱାରା ଦେଖାଯାଇପାରିବ || ୧୧-୫୩ || Neither by study of the Vedas, nor by austerity, nor by charity, nor by ritual, can I be seen in this form as you have seen Me. (11.53)

ଭକ୍ତ୍ୟା ଭଜନ୍ୟାୟା ଶକ୍ୟ ଅହମେବଂବିଧୋଽରଜୁନ .

ଜ୍ଞାତୁଂ ଦ୍ରଷ୍ଟୁଂ ଚ ତତ୍ତ୍ୱେନ ପ୍ରବେଷତୁଂ ଚ ପରଂତପ .. ୧୧-୫୪..

କିନ୍ତୁ ହେ ପରତପ ଅର୍ଜୁନ ! ମୁଁ ଏହିପରି ଚତୁର୍ଭୁଜରୂପରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷୀଭୂତ ହୋଇପାରିବା ତଥା

ତତ୍ତ୍ୱତଃ ଜାଣିହୋଇପାରିବା ଓ ପ୍ରବେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇପାରିବା ଅର୍ଥାତ୍ ଏକୀଭାବରେ ପ୍ରାପ୍ତ

ହୋଇପାରିବା ଅନନ୍ୟ ଭକ୍ତିଦ୍ୱାରା ହିଁ ସମ୍ଭବ ||୧୧-୫୪|| However, through single-minded

devotion alone, I can be seen in this form, can be known in essence, and also can be reached, O Arjuna. (11.54)

ମତ୍ତକର୍ମକୃତ୍ତ୍ୱପରମୋ ମଦ୍ଭକ୍ତଃ ସଂଗବରଜିତଃ .

ନିର୍ବୈରଃ ସର୍ବଭୂତେଷୁ ଯଃ ସ ମାମେତି ପାଂତବ .. ୧୧-୫୫..

ହେ ଅର୍ଜୁନ ! ଯେଉଁ ପୁରୁଷ କେବଳ ମୋ ପାଇଁ ସକଳ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମ କରନ୍ତି, ଯେ ମୋର

ପରାୟଣ, ଯେ ମୋର ଭକ୍ତ, ଆସକ୍ତିରହିତ ଓ ସକଳ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଠାରେ ବୈରଭାବଶୂନ୍ୟ, ସେହି

ଅନନ୍ୟଭକ୍ତିଯୁକ୍ତ ପୁରୁଷ ମୋତେ ହିଁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ||୧୧-୫୫|| The one who does all works

for Me, and to whom I am the supreme goal, who is my devotee, who has no attachment, and is free from enmity towards any being attains Me, O Arjuna. (See also 8.22)

(11.55)

ଓଁ ତତ୍ସଦିତି ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦ୍ଗୀତାସୁପନିଷତ୍ସୁ

ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାୟାଂ ଯୋଗଶାସ୍ତ୍ରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାରଜୁନସଂବାଦେ

ବିଶ୍ୱରୂପଦର୍ଶନଯୋଗୋ ନାମୌକାଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ .. ୧୧..

**

PREPARED BY www.odia.org using the "DHWANI-UNICODE" software.

The shlokas are based on itrans text and the english meanings are quoted from "The Bhagavad-Geeta by Ramanand Prasad" (file "bgita_meaning.txt") at www.sanskritdocuments.org .

The odia meaning is quoted from shrimadbhagabatgiitaa (Gita Press Gorakhpur #1100, ISBN 81-293-0066-4) in odia with tiikka by Jayadayaal Goyandaka.

FOR CORRECTIONS: MAIL TO odiaorg@gmail.com